

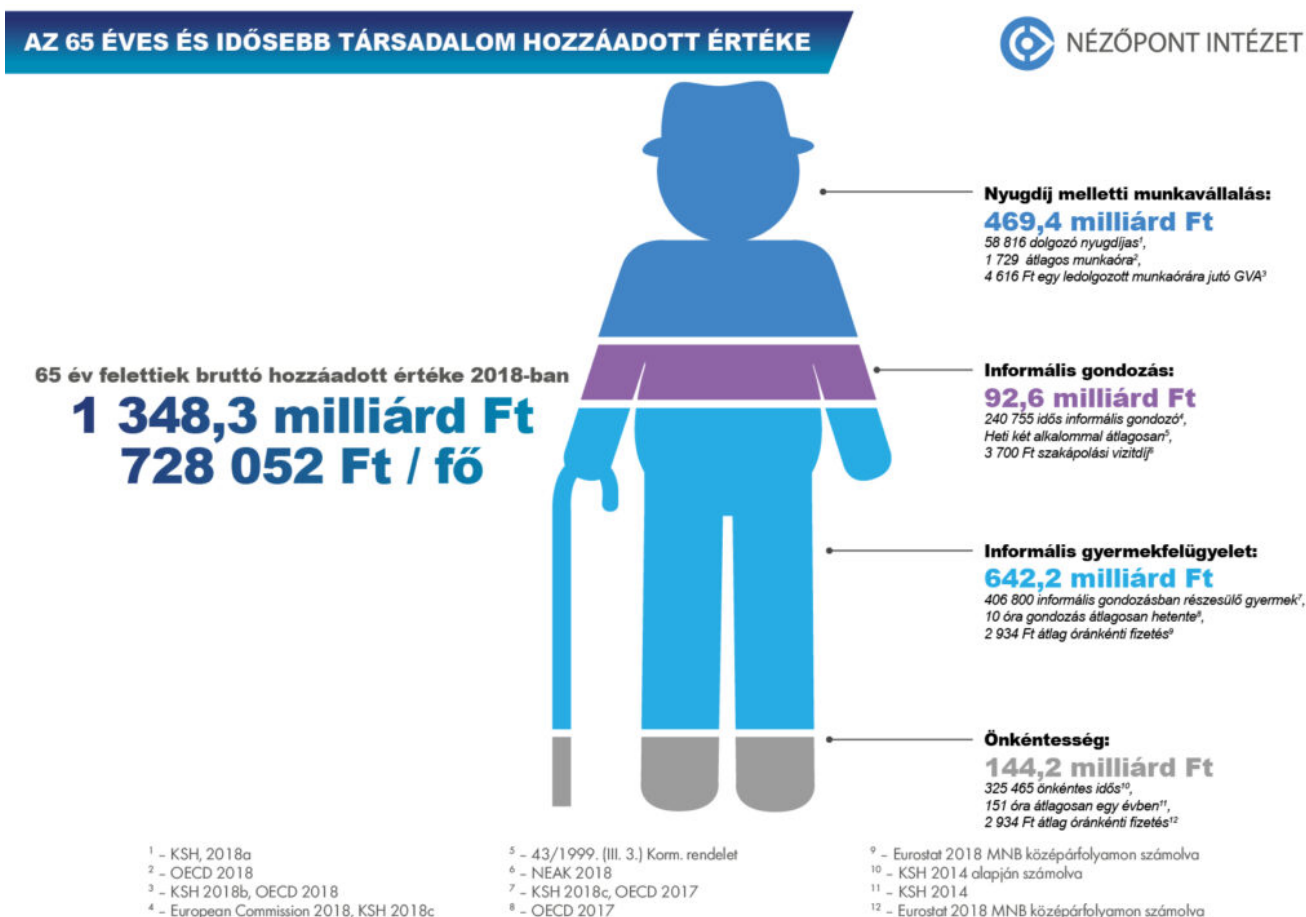
A GAZDASÁG EGYIK ERŐS MOTORJA AZ IDŐS KOROSZTÁLY

A Nézőpont Intézet az idők társadalomban betöltött szerepéről, valamint tevékenységük gazdasági jelentőségéről készített tanulmányt az idők világnapja alkalmából. Az 50 év felettiek alkotta globális „ezüstgazdaság” (*silver economy*) a világ harmadik legnagyobb gazdaságának tekinthető az Egyesült Államok és Kína mögött, így a döntéshozóknak érdemes kiemelt figyelmet fordítani erre a korcsoportra. Az időknek nemcsak az unokák nevelésében, de a termelésben, szolgáltatásban és a fogyasztásban is felértékelődik a jelentősége. Már nem egyszerűen a fiatalok tartják el az időket, de az idők is egyre jelentősebb arányban járulnak hozzá a gazdasági teljesítményhez. Éppen ezért egyre fontosabb az idők aktivitásának, egészségének és munkaképességének megőrzése. Ehhez szükséges a betegségeket megelőző szemlélet elterjedése, a minél több testmozgás, valamint a

különböző megbetegedések megelőzésére szolgáló vakcinák minél szélesebb körben történő elérhetővé tétele.

Az idősök értéke

Az idősök megkönnyítik az aktív korúak életét, nem csak haszonélvezői a jóléti államnak, de jelentős mértékben maguk is hozzájárulnak a nemzetgazdaság teljesítményéhez. A tanulmány egyik fő célja e tézis alátámasztása volt. A 65 év feletti idősök gazdasági hozzájárulását (tevékenységük bruttó hozzáadott értékét) négy tényezőn keresztül számszerűsítették: nyugdíj melletti munkavállalás, önkéntesség, informális gondozás és gyermekfelügyelet. Ezek alapján 2018-ban az idősök 1.348,3 milliárd forint értékben járultak hozzá a nemzetgazdasághoz, azaz egy 65 év felettire 728.052 forint hozzáadott érték jutott.

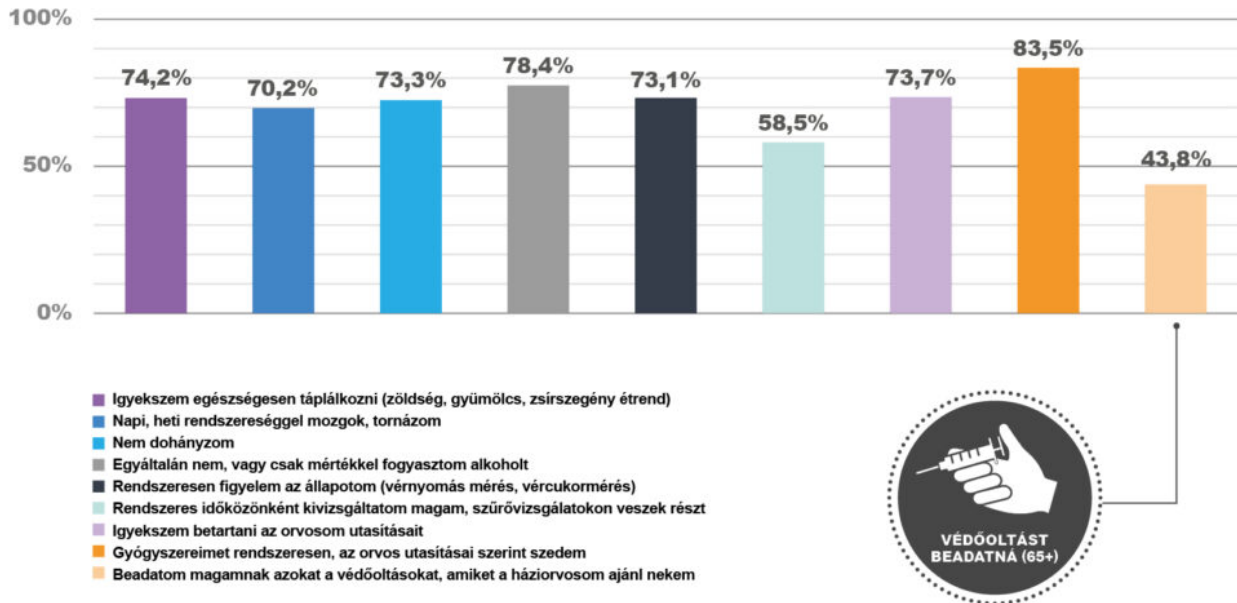
Összevetésképp a Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint egy biztosítottra átlagosan évente 203.020 forint egészségügyi kiadás jut, míg az idősekre szakirodalmi becslések szerint háromszor ennyi. Megállapítható tehát, hogy az idősök az egészségügyi ellátásuk kiadásainál többel járulnak hozzá a magyar gazdaság teljesítményéhez.

Időskép és idős önkép

A Nézőpont Intézet 18 és 65 év közöttiek, valamint a 65 évesnél idősebbek körében végzett kutatása alapján a társadalom idősekkel kapcsolatos megítélése döntően pozitív (egy ötfokú skálán, ahol az öt a teljes egyetértést, míg az egy a teljes egyet nem értést jelölte a fiatalabbak körében átlagosan 4,39, az idősek körében pedig 4,26 pontot kapott, hogy az idősek a társadalom hasznos tagjai). Mindkét csoport úgy látja, az idősekről való gondoskodás össztársadalmi feladat (a fiatalabb korcsoport 78, míg az idősek 75 százaléka gondolja így). A fiatalabbak az állami szerepvállalásban és a család aktív részvételében látják ennek kulcsát, (35 és 33 százalék e két tényezőt jelölte első helyen, míg az öngondoskodást 28 százalék), az idősebbek pedig nagyobb hangsúlyt fektetnének az öngondoskodásra (43 százalék, szemben a másik két tényezőre voksolók 23 és 29 százalékpontjával).

A legmagasabb szintű egészségügyi ellátást érdeklik

Egyetértés volt abban is, hogy az idősek számára a lehető legmagasabb szintű egészségügyi ellátást kell biztosítani (öt fokú skálán a fiatalabbak átlagosan 4,55 pontot adtak az állításnak, míg az idősek 4,58 pontot). Az idős társadalom többsége igyekszik minél többet tenni egészsége megőrzéséért (84 százalék rendszeresen szedi felírt gyógyszereit, 78 százalék nem, vagy csak ritkán fogyaszt alkoholt, 74-74 százalék igyekszik egészségesen táplálkozni, és betartani orvosa utasításait, 73-73 százalék nem dohányzik, és rendszeresen figyeli egészségi állapotát vérnyomás- vagy vércukormérés segítségével, 70 százalék napi vagy heti rendszerességgel mozog, 59 százalék pedig rendszeresen kivizsgálja magát), ugyanakkor az ajánlott védőoltások beadatásában többségük nem kezdeményező – 44 százalékuk adatja be magának, így ezen a területen érdemes lehet oltások ösztönzése, elkerülve számos megbetegedést és halálesetet.

Módszertan: A Nézőpont Intézet közvéleménykutatása 2020-ban 500 fő telefonos megkérdezésével történt. A minta 65 éves és annál idősebb korosztályra reprezentatív nem, kor, iskolai végzettség és településtípus szerint. 500 fős mintanagyság mellett a hibahatár $\pm 4,5$ százalékpont. (EU adat - Eurostat, 2020)

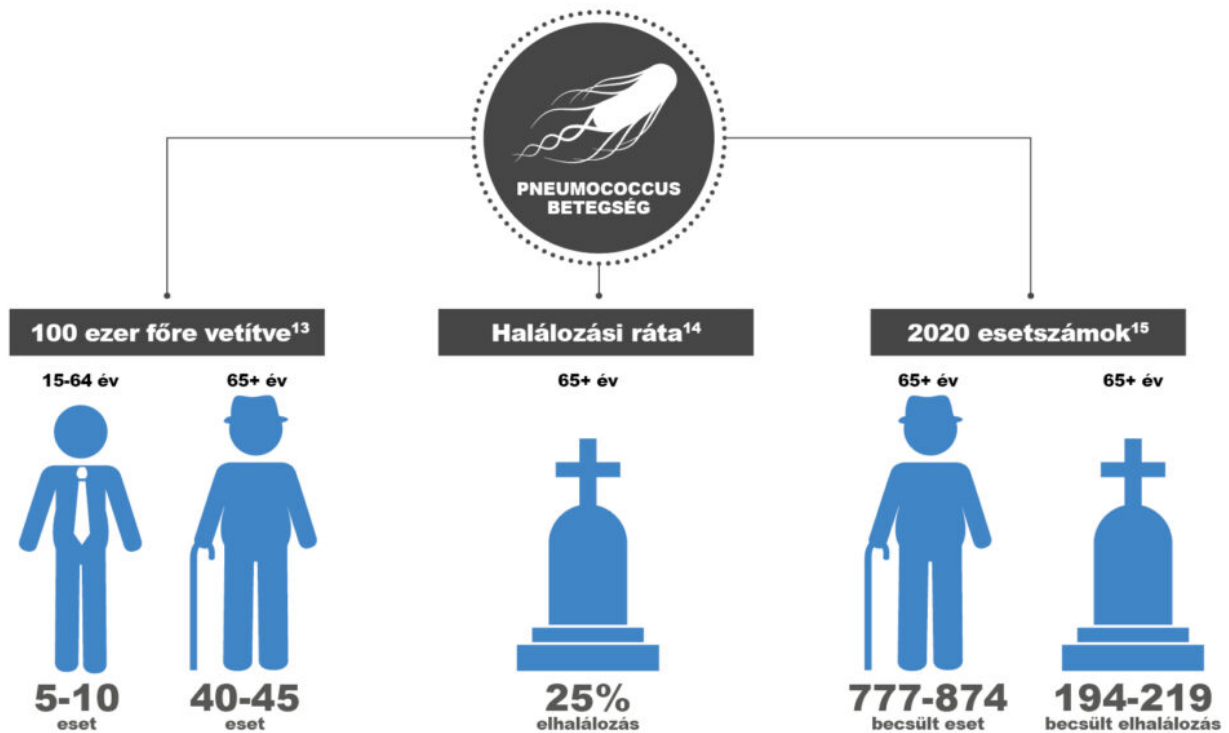
Egyes megbetegedések megelőzése

A tanulmány alapján megfontolandó minden olyan szakpolitikai intézkedés bevezetése, amely segítségével az idősök aktív gazdasági és társadalmi szerepvállalása tovább erősíthető. Ilyen intézkedés lehet - többek között - a különböző megbetegedések megelőzésére szolgáló vakcinákra történő figyelemfelhívás is, valamint azok minél szélesebb körben történő elérhetővé tétele.

Jelenleg a legnagyobb kihívást a koronavírus jelenti, s ha sikerül megtalálni az oltóanyagot, a WHO ajánlásai szerint az egészségügyben dolgozók mellett a legveszélyeztetettebb idősöknek kellene először megkapniuk azt. Az influenza elleni oltások már évek óta díjmentesen elérhetőek az idősöknek (az idei szezonban pedig a teljes társadalomnak). A pneumococcus baktérium okozta tüdőgyulladás ellen azonban még nincs államilag finanszírozott védőoltás, holott azok az influenzával fertőzött betegek, akiknél a másodlagos bakteriális tüdőgyulladás is kialakul még rosszabb életkilátásokkal és hosszabb ápolással néznek szembe. A szakirodalmi adatok alapján a széleskörben elérhető védőoltással akár évi kétszáz (194-219) halálestet és közel ezer megbetegedést

(777-874) lehetne elkerülni.

A PNEUMOCOCCUS BETEGSÉG TERHEI AZ IDŐS KOROSZTÁLYBAN

¹³ - Burgos et al., 2013; Elston et al., 2012,

¹⁴ - Navarro-Tomé et al., 2015,

¹⁵ - Az idősök becsült számából kalkulálva KSH 2020 alapján

Az oltás támogatásának pontos költségvetési hatását a ténylegesen oltandók körének meghatározása után lehet számszerűsíteni, de a tanulmány eredményei alapján várt társadalmi és gazdasági haszon várhatóan meghaladja a költségeket. A magyar kormány ilyen jellegű törekvése nem lenne egyedülálló: a World Coalition on Adult Vaccination nevezetű szervezet szakértők, érdekképviselői szervezetek és különböző kormányzati szintek bevonásával dolgozik azon, hogy az idősek körében népszerűsítsék a különböző betegségek elleni védőoltások beadatását. A törekvés összhangban van a WHO 2030-as immunizációs agendájával is, melynek célja egy olyan világ megteremtése, melyben bármely életkorban minden ember élvezheti a védőoltások hasznait.

A teljes tanulmány [ITT](#) tekinthető meg.